

2023

PĀRSKATS PAR EIB

Eiropas
Investīciju banka

Pārskats par EIB

© Eiropas Investīciju banka, 2023.

98-100, boulevard Konrad Adenauer

L-2950 Luxembourg

+352 4379-1

info@eib.org

www.eib.org

twitter.com/eib

facebook.com/europeaninvestmentbank

youtube.com/eibtheubank

Visas tiesības aizsargātas.

Visus jautājumus par tiesībām un licencēšanu sūtīt uz e-pastu

publications@eib.org

Vairāk informācijas par EIB darbībām skatīt tīmekļa vietnē www.eib.org

Varat sazināties arī ar mūsu Informācijas centru info@eib.org

Saņemiet mūsu e-bijetenu šeit: www.eib.org/sign-up

Dabas spēks ir satriecošs. Jau vēsturiski cilvēki ir izjūti bijību pret vētrām, plūdiem, sausuma periodiem un vulkānu izvirdumiem. Šajā izšķirīgajā laikā mēs apzināmies, ka mums jābūt līdzsvarā ar dabu un jāizmanto tās spēks, ja vēlamies vērsties pret klimata pārmaiņām, ko izraisījušas mūsu pašu darbības. Vairāk nekā puse Eiropas Investīciju bankas ieguldījumu patlaban tiek novirzīti klimatrīcībai un vidiskajai ilgtspējai. Mūsu prioritāte ir finansēt zaļo pārkārtošanos uz dabas sniegtajiem atjaunīgajiem resursiem, sākot no ģeotermālās enerģijas un beidzot ar hidroenerģiju un vēja enerģiju. Tieši tāpēc šie dabas spēki ir attēloti uz mūsu galveno šā gada pārskatu vākiem.

© Fotoattēlu avoti: EIB, *Egtronic, Anaconda Biomed, GettyImages, Shutterstock.*

Publicējusi Eiropas Investīciju banka.

Drukāts uz FSC® papīra.

PĀRSKATS PAR EIB

Eiropas Investīciju banka (EIB) ir Eiropas Savienības banka. Tā ir lielākā daudzpusējā finanšu iestāde pasaulē un viens no lielākajiem finansējuma avotiem klimatrīcības jomā.

Kopš bankas dibināšanas 1958. gadā EIB ir ieguldījusi vairāk nekā vienu triljonu eiro projektos gan Eiropā, gan valstīs visā pasaulē. Klimatrīcība tiek ņemta vērā it visā, ko darām, un mūsu darbības ir vērstas uz šādām prioritārām jomām: klimats un vide, attīstība, inovācijas un prasmes, mazie un vidējie uzņēmumi, infrastruktūra un kohēzija.

Eiropas Investīciju fonds, kas ir daļa no EIB grupas, specializējas mazo un vidējo uzņēmumu atbalstīšanā, nodrošinot finansējumu jauniem uzņēmumiem, izaugsmei, inovācijai, pētniecībai un izstrādei, nodarbinātībai un reģionālajai attīstībai.

EIB sadarbojas ar citām ES iestādēm, lai sekmētu Eiropas integrāciju, veicinātu attīstību Eiropas Savienībā un atbalstītu ES politikas virzienus. Šis darbs aptver ne tikai Eiropu — EIB darbojas vairāk nekā 160 valstīs un ik gadu uzlabo dzīvi miljoniem cilvēku gan Eiropas Savienībā, gan visā pasaulē.

Mijiedarbībai ir būtiska nozīme EIB darbā jau kopš bankas pirmsākumiem. EIB ieguldījumi tuvina ES valstis visā Eiropā. Pateicoties direktorātam *EIB Global*, kas tika izveidots 2022. gadā, lai palielinātu mūsu attīstības finansējuma ietekmi, mēs palīdzam risināt globālus izaicinājumus un sekmēt izaugsmi un iespējas visos kontinentos.

Laikā, kad tiek apšaubīta daudzpusējas rīcības vērtība, EIB darbs pastāvīgi atgādina, cik liels spēks ir integrētiem Eiropas centieniem.

Covid-19 izplatības dēļ pasaule saskārās ar neatliekamu ārkārtas situāciju veselības aprūpes un ekonomikas jomās. Bija nekavējoties jāizstrādā vakcīna un jārod risinājumi vīrusa izplatības ierobežošanai. EIB finansēja Covid-19 vakcīnu izstrādi un ražošanu un būtiski atbalstīja citus pasākumus veselības aprūpes jomā gan Eiropas Savienībā, gan ārpus tās. EIB grupa arī ievērojami atbalstīja ES pasākumus, lai ierobežotu krīzes radītās ekonomiskās sekas gan Eiropas uzņēmumiem, gan ekonomikai kopumā.

Kad Covid-19 krīze sāka mazināties, Krievija iebruka Ukrainā, izraisot jaunu globālu krīzi. Iesaistoties starptautiskajā atbildes reakcijā uz šo krīzi, banka ar EIB solidaritātes paketi Ukrainai mobilizēja finansiālu atbalstu, lai palīdzētu šai valstij apmierināt tās steidzamās vajadzības. Papildus tam EIB, sadarbojoties ar Eiropas Komisiju, strādā, lai nodrošinātu papildu finansējumu, kas palīdzēs Ukrainas valdībai turpināt sniegt nozīmīgus sabiedriskos pakalpojumus cilvēkiem, kuri ir palikuši Ukrainā.

EIB kā pasaulē lielākā daudzpusējā aizdevumu izsniedzēja palīdz veicināt ekonomiku uzplaukumu, radot darbvietas un sekmējot līdztiesību un ilgtspēju. Mēs sadarbojamies ar publiskiem un privātiem partneriem, un mūsu panākumu mēraukla ir tas, cik lielā mērā mūsu darbs palīdz sabiedrībai un uzlabo to cilvēku dzīvi, kurus ietekmē mūsu īstenotie pasākumi.

Ar EIB ieguldījumiem tiek aktīvi atbalstīta zaļā pārkārtošanās. EIB kā ES klimata banka ar savām darbībām visā pasaulē palīdz izpildīt gan apņemšanās, kuras noteiktas Parīzes nolīgumā, kas ir starptautisks līgums par klimata pārmaiņām, gan arī Apvienoto Nāciju Organizācijas ilgtspējīgas attīstības mērķus. Banka ir apņēmusies nākamajā desmitgadē ieguldīt vienu triljonu eiro klimata un vidiskās ilgtspējas jomā.

MŪSU IETEKME 2022. GADĀ

**260
mljrd. €**

ieguldījumu, ko atbalsta ar
EIB darbībām

**4,9
trlj. €**

kopējo piesaistīto
ieguldījumu

**72,45
mljrd. €**

EIB grupas finansējuma

**36,5
mljrd. €**

zaļo investīciju

**44,28
mljrd. €**

piesaistīti obligāciju tirgos

**14,11
mljrd. €**

finansējums mazajiem
uzņēmumiem

**18,72
mljrd. €**

finansējums ilgtspējīgas
enerģijas un dabas resursu jomā

**15,52
mljrd. €**

inovāciju, kā arī digitālā
kapitāla un cilvēkkapitāla
veicināšanai

5,3 milj.*

nodrošinātu darbvietu
mazajos uzņēmumos

* Dati attiecas uz MVU un uzņēmumiem ar vidēji lielu kapitālu, kuri guva labumu no EIB atbalsta 2022. gadā vai EIF atbalsta laikā no 2021. gada oktobra līdz 2022. gada septembrim, pateicoties operācijām, kuras tika parakstītas ar finanšu starpniekiem līdz 2022. gada beigām.

EIB finansējums 2022. gadā bija 65,15 miljardi eiro, ieskaitot 10,82 miljardus eiro EIB Global darbības ietvaros*

25,4 milj.

cilvēku saņem drošāku dzeramo ūdeni

8,5 milj.

mājsaimniecību, kam nodrošināta enerģija

17 milj.

cilvēku, kuri gūst labumu no uzlabotas infrastruktūras

6,6 milj.

jaunu 5G pakalpojumu abonentu

570,1 milj.

papildu braucieni ar sabiedrisko transportu

234 700

cilvēku, kuriem samazināts plūdu risks

15 800 MW

elektroenerģijas ražošanas jaudas, no kuriem 100 % nodrošina atjaunīgie resursi

3,1 milj.

Ukrainas bēgļu uzņemšanas centros vai pagaidu izmīnāšanas iestādēs

150,4 milj.

cilvēku guvuši labumu no uzlabotiem veselības aprūpes pakalpojumiem, ieskaitot Covid-19 vakcīnas

* Kopējais EIB grupas finansējums ārpus Eiropas Savienības papildus tam, kas tiek sniegts ar EIB Global starpniecību, aptver projektus, ko EIF īstenoja ārpus Eiropas Savienības, un EIB projektus Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas ietvaros.

ATBALSTS UKRAINAI

Eiropas Investīciju banka atbalsta Ukrainas iestādes un tautu. Tā atbalsta Ukrainas neatkarību.

Iesaistoties koordinētajā ES un starptautiskajā atbildes reakcijā uz šo krīzi, banka ar EIB solidaritātes paketi Ukrainai mobilizēja finansiālu atbalstu, lai palīdzētu Ukrainas valdībai nodrošināt steidzami nepieciešamo likviditāti. Turklāt EIB sadarbībā ar Eiropas Komisiju strādā, lai nodrošinātu turpmāku finansējumu, kas ļaus Ukrainas valdībai turpināt sniegt nozīmīgus sabiedriskos pakalpojumus valstī palikušajiem cilvēkiem, nodrošinot pārtikas, medicīnas preču un degvielas pieejamību, vienlaikus arī atbalstot transporta, enerģijas, pilsētvides attīstības un digitālos projektus. 2022. gadā tika apstiprinātas divas apjomīgas finansējuma paketes —

- pirmā pakete 668 miljonu eiro apmērā neilgi pēc kara sākuma, lai palīdzētu Ukrainas valdībai samaksāt par steidzamām vajadzībām,
- un otrā pakete 1,59 miljardu eiro apmērā sagrautās infrastruktūras atjaunošanai un nozīmīgo projektu atsākšanai, kas tika parakstīta 2022. gada jūlijā. Nedaudz vairāk par 1 miljardu eiro no šīs paketes ir izmaksāti, lai palīdzētu Ukrainai atjaunot sagrautos ceļus, tiltus un dzelzceļus.

Arī EIB institūts, kas ir ES bankas sociālā un kultūras struktūra, piedāvāja humāno palīdzību 2,5 miljonu eiro apmērā kara skartajiem ukraiņiem. Banka palīdzēja pārveidot 59 miljonus eiro dotācijās vilcienu un dzelzceļu atjaunošanai Ukrainā, pagaidu tiltu uzstādīšanai sagrauto tiltu vietā un veselības aprūpes uzlabošanai un mājokļu nodrošināšanai cilvēkiem, kuri bijuši spiesti pamest savas mājas.

Banka arī piedāvāja Ukrainai dotācijas gandrīz 18 miljonu eiro apmērā no Austrumu partnerības Tehniskās palīdzības trasta fonda, lai palīdzētu kopienām rūpēties par aptuveni 700 000 cilvēku, kuri bija pametuši savas mājas. Partnerības fondu atbalsta Apvienotā Karaliste, Austrija, Francija, Latvija, Lietuva, Polija, Vācija un Zviedrija. EIB turpina sadarboties ar Eiropas partneriem, lai izpētītu turpmākas iespējas Ukrainas un tās bēgļu atbalstam.

EIB nodrošina 15 miljonu eiro aizdevumu uzņēmumam *Spindiag GmbH*, lai finansētu šā jaunā uzņēmuma uz polimerāzes ķēdes reakciju (PĶR) balstītās diagnostiskās testēšanas platformas izstrādi izmantošanai veselības aprūpes iestādēs.

COVID-19

EIB ir bijusi galvenā dalībiece Eiropas Savienības vispārējos pasākumos reaģēšanai uz Covid-19 pandēmiju un ir sadarbojusies ar starptautiskām organizācijām, piemēram, Pasaules Veselības organizāciju un Apvienoto Nāciju Organizācijas Bērnu fondu, lai īstenotu tūlītēju rīcību.

EIB grupas ārkārtas atbalsts ir ļāvis mazajiem un vidējiem uzņēmumiem, un novatoriskiem jaunuzņēmumiem veikt ieguldījumus, neskatoties uz ārkārtīgi nenoteikto situāciju. Izmantojot savu Eiropas garantiju fondu, banka plāno mobilizēt 200 miljardu eiro finansējumu, ar ko atbalstīt dzīvotspējīgus uzņēmumus, kuri saskārās ar grūtībām pandēmijas dēļ.

EIB arī palīdzēja finansēt Covid-19 vakcīnu izstrādi un iegādi, risinājumus vīrusa izplatības ierobežošanai un citus ar Covid-19 krīzi saistītus sabiedrības veselības projektus.

Pandēmijas laikā EIB finansēja Itālijas jaunuzņēmumu *Eggtronic*, kas izgudrojis energotaupīgu strāvas pārveidotāju. Pateicoties to augstajai energoefektivitātei, *Eggtronic* pārveidotājiem ir daudz mazāka oglekļa pēda nekā citām šāda veida ierīcēm.

KLIMATS UN ENERĢIJA

Klimata pārmaiņas ir mūsu paaudzes lielākais globālais izaicinājums. Klimata mērķrādītāju sasniegšana būs noteicošs mūsu bērnu labklājības faktors. EIB mērķi klimata un enerģētikas jomā nosaka jaunus standartus gan Eiropā, gan ārpus tās. Mēs vairs neatbalstām fosilā kurināmā projektus, un līdz 2025. gadam atvēlēsim 50 % mūsu ieguldījumu klimatrīcībai un ilgtspējai.

Krievijas agresija Ukrainā ir novedusi pie enerģētikas krīzes Eiropā, tāpēc vajadzība rīkoties ir vēl jo steidzamāka. Iebrukums ir atgādinājis, cik svarīgi ir aizsargāt mūsu energoapgādes drošību — enerģija ir drošības jautājums, savukārt dekarbonizācija ir stratēģiskās autonomijas jautājums.

EIB operācijas paātrina zaļo izaugsmi un ekonomikas dekarbonizāciju. Mēs atbalstām energoefektivitātes un atjaunīgo energoresursu projektus, kas palīdz samazināt oglekļa emisijas un stiprina energoapgādes drošību. Visas mūsu darbības sekmē ilgtspējīgu sociālo un ekonomisko izaugsmi.

EIB ieguldījumi arī palīdz novērst klimata pārmaiņu radīto ietekmi uz mazaizsargātām kopienām, aizsargājot bioloģisko daudzveidību un veicinot ilgtspējīgu lauksaimniecību. Mēs saglabājam dabas resursus un veidojam drošu vidi nākamajām paaudzēm. Katrs EIB atbalstītais projekts neatkarīgi no tā, vai tas atbalsta inovāciju, mazos uzņēmumus vai infrastruktūru, jāsaskaņo ar mūsu klimata mērķiem.

**EIB atbalstīja progresīvu Spānijas uzņēmumu
Anaconda, kas izstrādāja izmaksu ziņā
efektīvu ārstniecības metodi, kura palīdz
ārstiem glābt dzīvības un samazina insulta
izraisītu invaliditāti.**

INOVĀCIJA

Inovācija nodrošina Eiropas konkurētspēju un rada augstvērtīgas darbvietas. EIB atbalsta daudzus inovācijas posmus, palīdzot realizēt idejas, kas uzlabo dzīves līmeni.

Mēs atbalstām plaša mēroga pētniecību un izstrādi, kā arī mazas, specializētas firmas. Mūsu ieguldījumi tādās nozarēs kā telesakari, aviācija, medicīna un digitalizācija ir kā kvalitātes garantija, kas šiem projektiem piesaista papildu finansējumu no privātā sektora. EIB grupa sniedz Eiropas uzņēmumiem iespēju radīt un pilnveidot progresīvas tehnoloģijas.

Pateicoties EIB aizdevumiem, universitātes būvē un paplašina pētniecības centrus, savukārt jaunuzņēmumi palielina darbinieku skaitu un uzlabo aprīkojumu. Ar EIB atbalstu progresīvas idejas tiek pārvērstas sekmīgā uzņēmējdarbībā.

EIB ir vadošā aizdevumu izsniedzēja mazajiem uzņēmumiem Rietumbalkānos — banka palīdz gandrīz 30 000 uzņēmumu un nodrošina pusmiljonu darbvieta. Mūsu darba rezultātā vairāk nekā 1800 Serbijas skolās tagad ir ātrāks interneta savienojums un labāks digitālais aprīkojums, kas skolotājiem pandēmijas laikā ļāva nodrošināt attālinātās mācības.

IEKĻAUSĀNA

EIB dod iespējas mazajiem uzņēmumiem un jauniem cilvēkiem, kā arī atbalsta sievietes uzņēmējas, sniedzot piekļuvi aizdevumiem un nodrošinot apmācību. Mēs dodam iespējas cilvēkiem ar maziem ienākumiem, pašnodarbinātajiem un mikrouzņēmumiem saņemt finansējumu un uzņēmējdarbības konsultācijas, lai nodrošinātu to projektu panākumus.

Parasti mēs neaizdodam vairāk par pusi no projekta izmaksām. EIB iesaistes mērķis ir darboties kā katalizatoram, lai sekmētu lielāku privātā sektora līdzdalību, tādējādi palielinot ieguldījumu apjomu projektos.

ILGTSPĒJA

EIB piesaista līdzekļus, emitējot obligācijas starptautiskos kapitāla tirgos. Mūsu izcilais kredītreitings ļauj piesaistīt līdzekļus ar izdevīgām likmēm, un šīs priekšrocības tiek nodotas tālāk klientiem.

EIB kapitāla tirgus eksperti ir radījuši un pilnveidojuši zaļo un ilgtspējas obligāciju tirgu. Mēs esam lielākā pārvalstiskā zaļo obligāciju emitente, kas atbalsta atjaunīgos energoresursus, energoefektivitāti, tīru ūdeni un sanitāriju.

Orange Money Orange Money

TRANSFERT DE CREDIT
5.000 F

RECHARGE
100 F

1500

100 F

KANFANG

Kongo mazie uzņēmumi pandēmijas laikā saņēma EIB atbalstu ar godīgām procentu likmēm, kas ļāva izvairīties no neoficiālo aizdevēju nesamērīgi augstajām likmēm un tādējādi palīdzēja gan šiem uzņēmumiem, gan kopienām.

EIB GLOBAL

Lai palielinātu mūsu attīstības finansējuma ietekmi, 2022. gadā tika izveidots EIB attīstības direktorāts *EIB Global*. Pēdējo desmit gadu laikā (2012.–2022. gadā) EIB ir ieguldījusi vairāk nekā 70 miljardus eiro ārpus Eiropas Savienības, ik gadu piesaistot miljardiem lielus privātā sektora ieguldījumus. *EIB Global* palielina EIB radīto ietekmi, tuvinoties vietējām kopienām, uzņēmumiem un iestādēm visā pasaulē.

EIB paplašinās savu atbalstu vietējām mikrofinansējuma iestādēm reģionos, kuros cilvēkiem bieži nav piekļuves bankām. Kad cilvēki var saņemt kredītu, uzņēmumi pieņem darbā vairāk darbinieku un sievietes kļūst neatkarīgas, tiek samazināta cilvēku pārvietošanās, un māsaimniecības var izkļūt no nabadzības.

Nododot savas zināšanas un pieredzi vietējiem partneriem, mēs palielināsim EIB nozaru kompetences pieejamību vietējā līmenī. Mēs sniedzam neatkarīgas konsultācijas, pamatojoties uz pieredzi, kas gūta, strādājot dažādās valstīs un nozarēs. Šie konsultāciju pakalpojumi var papildināt EIB finanšu produktus, bet var arī tikt sniegti neatkarīgi no jebkāda finansējuma.

Klimata pārmaiņu, Covid-19 pandēmijas un citu krīžu dēļ miljardi, ko ieguldām kopā ar savām starptautiskajām un nacionālajām partnerbankām, jāpārvērš triljonos, veidojot jaunas partnerības un turpinot sadarbību ar pasaules finanšu iestādēm. Svarīgākais ir tas, ka EIB līdzdalība veicina privātā sektora iesaisti, un tas ļauj piesaistīt jaunus ieguldījumus.

Lai sasniegtu ANO ilgtspējīgas attīstības mērķus un Parīzes nolīguma mērķus klimata pārmaiņu risināšanā, jaunattīstības valstīm vien ir vajadzīgi ikgadējie papildu ieguldījumi vairāk nekā 2 triljonu eiro apmērā.

EIB kā ES klimata banka strādā, lai atbalstītu Eiropas zaļo kursu, kas ir Eiropas Savienības projekts ar mērķi panākt, lai līdz 2030. gadam ES klimata, enerģijas, transporta un nodokļu politika samazinātu siltumnīcefekta gāzu emisijas par vismaz 55 % (salīdzinot ar 1990. gada līmeni). Tomēr Eiropas Savienības radītās siltumnīcefekta gāzes veido tikai 10 % no visas pasaules emisijām, tāpēc *EIB Global*, atbalstot pasaules zaļo kursu, palīdzēs paplašināt Eiropas dekarbonizācijas centienus ārpus tās robežām.

EIB Global ir galvenais Eiropas Komisijas sabiedrotais tās 300 miljardu eiro vērtās programmas *Global Gateway* īstenošanā, kas paredzēta tādu projektu atbalstam, kuri uzlabo globālo un reģionālo savienojamību digitalizācijas, klimata, transporta, veselības, enerģētikas un izglītības nozarēs. Attīstības aizdevumi un finanšu partnerības paātrina izaugsmi, padara lauku reģionus turīgākus, ļauj pilsētām kļūt novatoriskākām, kā arī stiprina ekonomiku.

EIB Global veiktais darbs atbalsta valstis, kas cenšas uzlabot dzimumu līdztiesību un dot iespējas sievietēm darbvietās, iesaistot sievietu vadītus uzņēmumus. Mēs palīdzam miljoniem cilvēku, kuriem trūkst piekļuves tīram ūdenim, elektrībai, vakcīnām, labai veselības aprūpei un pienācīgām atkritumu apstrādes sistēmām.

MŪSU APŅEMŠANĀS

Eiropas Investīciju banka ir atbildīga attiecībā pret ES pilsoņiem. Banka atbalsta projektus, kas veicina Eiropas Savienības prioritāšu un mērķu īstenošanu, tostarp klimata un vidisko ilgtspēju, inovāciju un prasmes, infrastruktūru, mazos un vidējos uzņēmumus, kohēziju un attīstību. EIB nodrošina, ka visi tās atbalstītie projekti neatkarīgi no tā, vai tie tiek īstenoti enerģētikas, transporta, rūpniecības vai lauksaimniecības nozarē, ir saskaņoti ar Parīzes nolīguma mērķiem. Mūsu personālu veido ekonomisti, inženieri, finanšu analītiķi un klimata speciālisti, kuri ik dienu sadarbojas ar vietējiem ekspertiem, iestādēm un valstu valdībām visā pasaulē.

EIB grupā ietilpst Eiropas Investīciju banka (EIB) un Eiropas Investīciju fonds (EIF).

EIB ir Eiropas Savienības banka. Tā ir pasaulē lielākā daudzpusējā līdzekļu piesaistītāja un aizdevumu izsniedzēja. Bankas galvenā mītne atrodas Luksemburgā, un tai ir plašs vietējo un reģionālo biroju tīkls gan Eiropā, gan ārpus tās.

EIF atbalsta mazos uzņēmumus, uzlabojot tiem piekļuvi finansējumam Eiropā, kā arī vairākās valstīs ārpus Eiropas. EIF izstrādā un pilnveido riska un izaugsmes kapitāla, garantiju un mikrofinansēšanas instrumentus, lai veicinātu inovāciju un nodarbinātību.

EIB Global ir EIB starptautiskās attīstības direktorāts. Direktorāts *EIB Global* tika izveidots 2022. gadā, un tas turpina gadu desmitiem īstenoto EIB apņemšanos finansēt attīstību, klimatrīcību, inovāciju un ilgtspēju visā pasaulē.